

NAŠE ZNAČKA
PM-21415/2024/5504

VYŘIZUJE
Ing. Barbora Pavlasová
zakazky@pmo.cz

MÍSTO / DATUM
Brno / 6. 5. 2024

Vysvětlení zadávací dokumentace č. 4 – Systém elektronické spisové služby Povodí Moravy, s.p.

Vážení dodavatelé,

Povodí Moravy, s.p., IČ: 708 90 013, se sídlem Brno, Dřevařská 932/11, PSČ 602 00, jako zadavatel veřejné zakázky s názvem „Systém elektronické spisové služby Povodí Moravy, s.p.“ obdržel dne 30. 4. 2024 žádost o vysvětlení zadávací dokumentace.

Dotazy a odpovědi:

Dotaz č. 1

Úvod k dotazu č. 1

Zadavatel v kvalifikaci Zadávací dokumentace (dále jen ZD) jako technické kritérium uvádí: Doba „v posledních 5 letech před zahájením zadávacího řízení“ se pro účely tohoto zadávacího řízení považuje za splněnou, pokud služba uvedená v příslušném seznamu byla v průběhu této doby dokončena. Za dokončenou se považuje služba, u které byla ukončena implementace a spisová služba byla uvedena do řádného provozu.“ Uvedená definice kvalifikace v části seznamu významných služeb se zdá být zejména z pohledu Zadavatele možná opodstatněná a logická, nicméně bohužel nijak nereflektuje současnou situaci na trhu. Jako problém vnímáme, že cca posledních 1,5 roku ostatní zadavatelé vyčkávají na stabilizaci legislativy okolo atestace a rovněž také nedávného oznámení nového NSESSS ve VMV částka 42/2023. Předtím naopak zadavatelé částečně vyčkávali s novými zadáními vzhledem k diskutované atestaci jako takové a jejím dopadům. Jinou metodou – zjišťováním v registru smluv Zadavatel může zjistit, že různých dílčích smluv nějakým způsobem týkajících se spisové služby za posledních 5 let jsou vysoké stovky (těch převyšujících 1,5 mil. Kč nebo s cenou neuvedenou jsme napočítali 318). Nicméně smluv týkajících se kompletně nového nasazení je minimálně o řád méně. K tomu některé z takových spisových služeb dodaly společnosti, které již s velkou pravděpodobností neuvažují dále produkt spisové služby vzhledem k plánovaným atestacím rozvíjet. K tomu, aby se tedy přihlásil dostatečný počet uchazečů, který může bez problému doložit Zadavatelem požadované tři reference a zároveň rozvíjel také kvalitní spisovou službu, u které uchazeč s jistotou plánuje podstoupit atestaci, je na trhu k dispozici referencí příliš málo a u některých uchazečů jinak potenciálně schopných řádně plnit veřejnou zakázku pak může zbytečně vylučovat jejich účast. Jsme tedy toho názoru, že 5 let proto není příliš relevantní co do kvalifikace tak, aby tímto způsobem Zadavatel neomezoval potenciální uchazeče. To vyplývá i z existujících VŘ v poslední době, kde se primárně objevuje maximální doba stáří referencí 10 let. Jaký má smysl Zadavatelem omezovat referenci na nasazení nové spisové služby (a souvisejícího uvedení do řádného provozu), pokud existuje na trhu potenciální dodavatel, který provozuje pro zákazníky několik spisových služeb, ale realizoval právě z výše uvedených důvodů málo nových nasazení a tento dodavatel je připraven realizovat atestace. Předpokládá se, že cílem zadavatele je kvalifikovat dodavatele zejména pro

dostatečné kompetence v úrovni existujícího funkčního produktu, existujících kompetentních kapacit (pro projekt a podporu) a schopnosti nasadit vlastní produkt.

Vzhledem k tomu, že v rámci podpory je takový uchazeč z podstaty věci nucen provádět legislativní a metodické konzultace, provozní podporu z pohledu řešení incidentů, aktualizace technologií a rozvoj řešení, jedná se pak o vysokou podobnost s nasazením nového produktu, kde rovněž jako v provozní podpoře a rozvoji musí řešit metodickou a legislativní analýzu, úpravy obchodních procesů pro zadavatele, nasazení jednotlivých nových verzí produktu a s tím i spojený projektový management apod. Z tohoto pohledu považujeme zadávací dokumentací zmíněný pojem ukončená implementace za nedůvodně limitující celou kvalifikaci.

Zadavatel dále požaduje jednu referenci, která „zahrnovala **migraci spisů či dokumentů** ze „staré“ spisové služby do nové v rozsahu nejméně 100.000 dokumentů, kde byla migrována také metadata nad rámec stanovený standardem NSESSS“. Nicméně jak je uvedeno výše, Zadavatel také požaduje v posledních 5 letech před zahájením zadávacího řízení dodat 3 referenční služby, u kterých byla ukončena implementace a spisová služba byla uvedena do řádného provozu. V posledních 5 letech se zároveň počet povinných subjektů (orgánů veřejné moci – OVM), které mají používat spisovou službu, nijak významně nezměnil. V případě, že by tedy uchazeč měl dodat novou spisovou službu a související nové licence produktu a šlo tedy o nové nasazení spisové služby, bylo by logické potom požadovat i referenci na migraci spisové služby u všech referencí, neboť k takové migraci muselo v rámci všech referencí dojít.

Zároveň v požadavku kvalifikace Zadavatel požaduje referenci k migraci i metadat nad rámec stanovený standardem NSESSS. Nejen z našich zkušeností můžeme celkem zodpovědně prohlásit, že velká část OVM se příliš striktně zákona o spisové službě v minulosti nedržela a většina spisových služeb obsahovala dílčí agendy a metadata nad rámec tohoto zákona. Tudiž i dříve provedené migrace obsahovaly prakticky vždy migrace nebo alespoň analýzy metadat nad rámec standardu NSESSS. Aktuálně však jsou jak dodavatelé, tak v důsledku i jednotlivá OVM jak zákonem, tak atestacemi tlačeni k dodávce „balíkového“ řešení, a tím i k limitaci funkcionalit poměrně striktně dle definice zákona o spisové službě a všech souvisejících předpisů. Zadavatelem vyžadovaná reference na migraci „s metadaty nad rámec stanovený standardem NSESSS“ se potom patrně už nevztahuje k nově nasazované spisové službě, resp. pokud Zadavatel předpokládá, že bude nejspíše potřebovat migrovat takováto data, tak se v první řadě jedná o analýzu, zda Zadavatelem požadované funkcionality a metadata nejsou v rozporu s platnou legislativou a až na základě této analýzy bude v projektu taková situace řešena, přičemž může dojít i k situaci, že data požadovaná Zadavatelem nebude možno namigrovat, protože budou jednoduše v rozporu s legislativou. Z toho důvodu jsme názoru, že požadavek na referenci migrace spisové služby obsahující „metadata nad rámec stanovený standardem NSESSS“ není relevantní, i když prakticky každý dodavatel spisové služby, s předpokladem její atestace, tuto aktivitu bude téměř jistě zvládat.

U výše uvedené diskuse je ale zajímavý ještě fakt rozporu samotného zákona o spisové službě, který spisovou službu samotnou definuje velmi přísně a rovněž přísně definuje také jednotlivé povinné subjekty, a dokonce i písemnosti spravované spisovou službou a na druhé straně zákona o veřejných zakázkách, který vyžaduje co nejvíce otevřenou soutěž. Vzniká totiž paradox, kdy z pohledu ZZVZ § 79 jsou vyžadovány kvalifikace pomocí předložení významných služeb realizovaných v historii a zároveň jde o segment trhu uzavřený pouze v ČR, státní správě a samosprávě, tj. velmi omezeném počtu cílových subjektů, které se v čase (horizont nikoliv let ale spíše desetiletí) téměř nemění a nemění se ani jejich povinnost spisovou službu užívat či neužívat. Tedy velmi omezený trh, který byl navíc fixován z pohledu nasazení jednotlivých spisových služeb v letech řekněme 2009 – 2014 (možná někdo bude namítat, že až 2017) se nyní částečně mění díky zavedení atestace, kdy trh několik dodavatelů opouští a minimum přibývá. Z pohledu společnosti, která by chtěla vyvinout technologicky zcela moderní implementaci spisové služby, je vstup do tohoto segmentu trhu prakticky nemožný vzhledem ke konstrukci ZZVZ. Nicméně právě takovéto omezení nemožnosti vstupu do trhu

ZZVZ zakazuje. I z tohoto pohledu je vhodné, aby Zadavatel zvolil kritéria kvalifikace co nejvíce otevřená, přičemž v tomto případě částečně kvalifikaci kompenzuje také fakt požadavku na atestaci daný zákonem.

Dotaz 1:

Jaké významné důvody vedou zadavatele ke stanovení požadavku na kvalifikaci v doložení 3 referenčních služeb spočívajících v dodávce 3 nových implementací spisové služby, a to navíc dokončených v posledních 5ti letech? Může Zadavatel kvalifikaci upravit tak, jak bylo již definováno jinými zadavateli, tj. doba stáří referencí 10 let, seznam 2-3 významných služeb provozované spisové služby s dodávkou služeb provozu a rozvoje, metodických a legislativních konzultací?

Odpověď č. 1

Zadavatel nemá v úmyslu přistoupit k dodavatelem navrhovaným změnám technické kvalifikace dle § 79 odst. 2 písm. b) zákona. Zadavatel k tomu doplňuje, že přistoupil k prodloužení zákonem stanovené minimální lhůty, která činí 3 roky, a to s cílem posílit hospodářskou soutěž a rozšířit okruh potenciálních dodavatelů. Zadavatel stanovil současně v zadávací dokumentaci jako limitní okolnost uvedení spisové služby do řádného provozu, zadavatel tedy akceptuje také významné služby, jejichž plnění bylo zahájeno dříve, ale okamžik uvedení spisové služby do řádného provozu nastal v zadavatelem stanovené pětileté lhůtě.

Zadavatel dále doplňuje, že si je vědom rostoucích legislativních, normativních, technických a organizačních nároků na výkon spisové služby v posledních letech. Zadavatel má tedy za to, že časové hledisko hraje klíčovou roli při prokázání technické kvalifikace dodavatelem. Dodavatelem navrhované prodloužení lhůty na 10 let považuje zadavatel za naprosto extenzivní.

Zadavatel k výše uvedenému dodává, že vycházel mimo jiné ze zkušenosti s implementací spisové služby, kterou uvedl do řádného provozu v roce 2018.

Dotaz č. 2

Úvod k dotazu č. 2

Rádi bychom si objasnili záměr zadavatele v případě kvalifikačního kritéria „b) alespoň dvě z těchto referenčních dodávek zahrnovaly **řízení skartačního procesu a komunikace s některým státním archivem**, pro papírové/hybridní/elektronické spisy formou elektronické komunikace xml šablonami („SIP“ **balíčky**) dle Národního standardu pro elektronické systémy spisové služby,“ resp. Ono „zahrnovaly **řízení skartačního procesu a komunikace s některým státním archivem**“

Standardní proces takového řízení a komunikace spočívá v následujícím procesu:

1. původce podá skartační návrh na archiv
2. archiv provede výběr archiválií a sestaví protokol o skartačním řízení – zašle původci datovou schránkou
3. původce dle zaslání seznamu předá vybrané archiválie
4. archiv převezme a vystaví protokol o převzetí archiválií
5. původce provede skartaci

Ad1) Původce připraví skartační návrh ve své ESSL, interně si schválí dle svých procesů a následně ke každému spisu vygeneruje SIP (Submission Information Package) ve formátu daném NSESSS. Prostřednictvím portálu <https://portal.nacr.cz/> manuálně nahraje SIP (tento SIP neobsahuje přílohy, jen metadata). Portál by měl vrátit seznam v PDF/A, co mu tam původce nahrál. Skartační návrh vygenerovaný v ESSL + seznam v PDF/A pošle původce přes ISDS archivu.

Ad2) Na základě toho, co archiv dostane do DS a na základě nahraných SIPů, provede výběr archiválií. Archiv si v tomto kroku může vyžádat poskytnutí příloh dokumentů. To se řeší také přes

portál v SIP. Archiv prostřednictvím ISDS pošle původci "Protokol o výběru".

Ad3) Podle toho protokolu, kde je seznam archiválií, které si archiv vybral, původce vygeneruje SIP a nahraje do portálu.

Ad4) Archiv vystaví protokol o předání a pošle zase přes ISDS. Součástí toho protokolu je XML se seznamem, co archiv převzal a identifikátory NDA, pod kterými si archiv uložil.

Ad5) Původce si nahraje do spisovky to XML a provede skartaci. Výsledkem je, že ve spisovce zůstane jen hlavička metadat dokumentů a spisů a tam, kde si archiv uložil i obsah, tak se do spisovky nahraje ten identifikátor NDA.

Z uvedeného je patrné, že se jedná o poměrně dosti manuální proces mezi veřejnoprávním původcem a Národním archivem. V tomto procesu obvykle dodavatel spisové služby přímo typicky nefiguruje.

Dotaz 2:

Má tedy Zadavatel v rámci požadavku na uvedenou referenci na mysli takovou referenci na spisovou službu, která umí generovat SIP (případně AIP) balíčky a poskytne tak odpovědným osobám odpovídající podporu pro realizace vybraných skartací?

K uvedenému bychom rádi doplnili, že dle nám dostupných informací z praxe či absolvovaných konferencí a školení je institucí, které řeší komunikaci s některým státním archivem pomocí SIP/AIP balíčků (zejména s pohledem zpět do minulosti) relativně malý počet. Jedná se řádově o jednotky institucí. Toto by mohl být další limitující faktor pro dostatečně otevřené kvalifikační kritérium.

Odpověď č. 2

V rámci tohoto kvalifikačního kritéria Zadavatel požaduje doložení referenční zakázky v institucích, kde výkon spisové služby u původců kontroluje Národní archiv, který provádí na základě ustanovení § 71 odst. 1 písm. b) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kontrolu podle zákona č. 255/2012 Sb., kontrolní řád, nebo některý ze Státních archivů, nebo Národní archiv v jiné zemi Evropské unie.

Referenční zakázky musí zahrnovat řízení skartačního procesu a komunikace s některým státním archivem, pro papírové/hybridní/elektronické spisy formou elektronické komunikace xml šablonami („SIP“ balíčky) dle Národního standardu pro elektronické systémy spisové služby.

Splnění tohoto kvalifikačního kritéria prokazuje odbornou erudici dodavatel v oblasti spisové služby v oblastech a rozsazích, které jsou relevantní u zadavatele.

Toto vysvětlení zadávací dokumentace bude uveřejněno na profilu zadavatele.

S pozdravem

Ing. Tomáš Bělaška

investiční ředitel Povodí Moravy, s.p.

podepsáno elektronicky